

СЕКЦІЯ 1 СУЧАСНІ ІНТЕНСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР

РІСТ ПЕРСИКА СОРТА СКАЗКА ЗАЛЕЖНО ВІД ПІДЩЕПИ

Алексєєва О.М., к.с.-г.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра

Моторного, м. Мелітополь

e-mail: olha.alekseeva@tsatu.edu.ua

Персик – дуже пластична культура. Він росте на різних типах ґрунтів завдяки сумісності з багатьма підщепами з рідних родів і видів підродини сливових. З насінневих підщеп – це сіянці персика, мигдаля, абрикоса і аличі. При взаємодії з сортом у підщепі змінюються фізіолого-біохімічні процеси, анатомія і морфологія коренів, їх реакція на вологу, температурний режим, аерацію. Підщепа також впливає на характер роста і плодоношення сорту, якість врожаю.

На півдні України велике різноманіття ґрунтів за родючістю, за глибиною гумусового горизонту, за рівнем ґрунтових вод, за механічним складом та ін., тому і вплив їх на ріст, розвиток і плодоношення персика локальний.

Завданням наших досліджень було вивчення адаптованості різних сортопідщепних комбінуваль до богарних умов Південного Степу України на бідних супіщаних ґрунтах.

Дослідження були проведені в насадженнях персика 2011 року посадки (весна) науково-дослідного саду ТДАТУ. Схема посадки 5×3 м, форма крони – поліпшена чаша, ґрунт дослідної ділянки – чорнозем південний супіщаний. Сад не зрощується.

Вивчалися дві сортопідщепні комбінації сорт Сказка / підщепа абрикос і сорт Сказка / підщепа мигдаль.

Абрикос, як підщепа, на півдні України показує себе як стійкий до посухи і перезимівлі. Він формує потужну кореневу систему, насадження на ньому високоврожайні, але не всі сорти сумісні з ним, несумісність проявляється в розсаднику, частіше механічна – відламування щеплених компонентів, а в саду в основному фізіологічна, коли під час вегетації пагони потовщуються, стають коротшими, а листя червоніє і рано опадає.

Мигдаль як підщепа для персика на півдні України, де зими часто безсніжні, тривалий час був виключений із Державного реєстру сортів рослин, придатних

для поширення в Україні через слабку морозостійкість. У зв'язку із потеплінням клімату нині багато розсадників почали вирощувати саджанці персика на підщепі мигдаль. Він добре сумісний майже з усіма районованими у нашій зоні сортами персика. У розсаднику несумісність, ознакою якої є бронзове листя, не перевищує 1-2%. Мигдаль стійкий до карбонатів і здатний рости на важких за гранулометричним складом ґрунтах.

Дослідження, які проводились на протязі 2017-2020 років показали, що ступінь приросту окружності штамбу сильно коливається по роках і по варіантах (табл. 1).

Таблиця 1 - Приріст окружності штамбу, см

Сортопідщепні комбінування (А)	Роки (В)			
	2018	2019	2020	\bar{X}_A
Сказка /абрикос	4,0	13,3	5,7	7,36 б
Сказка /мигдаль	2,0	7,3	4,5	4,6 а
\bar{X}_B НСР ₀₅ А – 1,2 НСР ₀₅ В – 2,3	3,0 а	9,8 б	5,1 а	

Спостерігається значне збільшення прироста окружності штамба в 2019 році, що пов'язано з кращими погодними умовами: збільшення кількості опадів у період посиленого росту. Також спостерігається зниження цього показника по всіх роках в насадженнях на підщепі мигдаль, що статистично підтверджується.

Параметри крон персика в цьому віці вже стабілізувалися (7-10 річні), тому в середньому за 4 роки (2017-2020 рр) показники площі проекції крони і об'єму крони в насадженнях сорту Сказка на підщепі абрикос були на рівні 12,2 м² і 29,2 м³, а на варіанті Сказка /мигдаль ці показники були нижчими відповідно на 14% і 23%.

Сумарний річний приріст дерев персика, який відображує пагоноутворювальну здатність дерев персика, був неоднозначним і по роках і по варіантах (табл. 2).

Таблиця 2 - Сумарний приріст персика

Сортопідщепне комбінування (А)	Роки (В)			
	2018	2019	2020	\bar{X}_A
Сказка /абрикос	135,1	188,9	137,0	153,7 б
Сказка /мигдаль	124,0	157,1	77,0	119,4 а
\bar{X}_B НСР ₀₅ А – 26,7 НСР ₀₅ В – 32,6	129,6 а	173,0 б	107,0 а	

Найбільша величина даного показника, як і приріст діаметра штамба, спостерігалось в 2019 році. А по варіантах в комбінуванні Сказка/абрикос сумарний річний приріст був в середньому по роках на рівні 153,7 м і перевищував варіант Сказка/мигдаль на 29%. За співвідношенням типів приростів у сумарному річному прирості між вивчаємими варіантами великої різниці не спостерігалось: змішаних річних приростів, як потенціалу майбутньої урожайності, у варіанті Сказка/абрикос було 80%, а Сказка/мигдаль – 70%.

Таким чином, на даному етапі досліджень найбільш адаптованими до посушливих умов півдня України на супіщаних ґрунтах виявилися насадження персика на підщепі абрикоса.

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ РІЗНИХ СОРТІВ ПЕРСИКА

Алексєєва О.М., к. с.-г.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь

Бондаренко П.Г., к. с.-г.н., науковий співробітник

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН України, м. Мелітополь

e-mail: olha.alekseeva@tsatu.edu.ua

Персик серед кісточкових культур за площами та валовою продукцією в світі займає перше місце. Багаточисельність сортів і підщеп зумовила різноманіття конструкцій насаджень, які також обумовлені природно-кліматичними і агротехнічними умовами. Сила росту сорто-підщепних комбінувань у першу чергу впливає на вибір схем розміщення, а пагоноутворювальна здатність на вибір типів обрізки і ступеня деревини, що видаляється при обрізці. Вивчення ростових показників різних сортів персика проводилось в насадженнях, закладених навесні 2011 року в науково-дослідному саду ННЦ ТДАТУ. Ґрунт дослідної ділянки – чорнозем південний легкосуглинковий. Форма крони дерев – чашоподібна, схема розміщення – 5 × 3 м. Досліджували 6 сортів персика: Кримський феєрверк, Ювілейний Сидоренка, Віреня, Сказка, Редхейвен і Посол Миру (конвеєр сортів від ранніх до середньопізніх). Елементами досліджень були параметри крон дерев, окружність штамбу, сумарний річний приріст і співвідношення типів пагонів у сумарному річному прирості.

Результати проведених досліджень протягом 2017-2020 рр. свідчать про різну силу росту досліджуваних сортів. За показником окружності штабу, як найменш